

KOIKAS

Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

TARTUS

30. APRILLIL 1937

Nr. 4

Tartu Linna

Keskraamatukog

Laagri aeg jõuab kätte!

Noortemagister K. Liping.

Laagriks ettevalmistuste aeg on jõudnud juba tulipunkti.

Mul oleks piinlik hakata kordama neid saðu kordi ettetoodud mõtteid ja põhjendusi, miks läheme laagrisse.

Kui oleme, nii hästi või halvasti kui kuskil jõud on lubanud, talve jooksul nokitsenud ja arutlenud pisitööde kallal, omandanud teadmisi, oskusi ja harjumusi mängus, töös ja korras, siis peame aasta jooksul kindlasti korraldama vähemalt ühe suurkoonduse — LAAGRI. See pole enam pisikeste algteadmiste õppimine, see on elamine õpitud teadmiste, oskuste ja harjumuste järgi. Siin kinnitame kõik õpitu poistesse otsekohese eluga, mitte enam sõnades ei taha seda sisendada. Siin seome kõitmed kõige paremate ja pidevamate sõlmedega poisi ja noorkotkluse lahutamatuks ühendamiseks. Siin spleisime salga kõige ühtlasemaks tervikringiks. Siin sulame, vanemad juhid, isegi sellesse tihedasse ringi.

Viibimata tuleb lahendada küsimus,

kus see veel tegemata — kas korraldada laager? Mispärast meil tavaliselt pooled, ei, kolmveerand poisse jäävad laagrist ära — kas ainult sellepärast, et on suvel karjas? et on muu töö aeg? et pole vormi? Ei mitte ainult sellepärast, vaid väga suur % just sellepärast, et pole aegsasti ja kindlalt otsustatud küsimus, et me läheme laagrisse.

Sealsamas määrame kindlaks — kuhu? kunas? kui kauaks? Vaja on selgitada poiste võimalused majanduslikult kui ka ajalisel. Kuidas siin raskusi lahendada? Tingimata asjale suureks kasuks on rääkida vanematega. Raha kogumiseks üks moodus — laagrimargid.

See oleks esimene aste laagri vaimlike ettevalmistamiseks.

Teine aste, mis omaette juba täidab väikest laagri ülesannet, on huvi loomine nädalalõpulaagri korraldamisega. See on iseenesest ööpäeva laager või suur õppematk — laupäeva õhtupoolikul välja, kas matkakor-

ras, paadiga või muul kombel, mõned kilomeetrid kodust eemale — telk või onnid üles ja laagrielu võtab täie tuju. Selles pole kohavalikuga nii piinlikud nõuded kui pikemaajalises laagris. Ettevalmistus ja teostaminegi on niivõrd lihtsad, et nõuab vaid algatust. — Olge head, nimetage poistele see idee ja olete pääsematu „ohver“!

Mispärast seda mitte teha? Kõik tingimused seda lubavad: aeg — maikuu soojade päevade kestel kooliajal on täiesti võimalik. Kohaleminek — matkakorras (suuremad pakid või varustus hobusega). Koht — pruugib olla vaid ilus metsäärne või lagendik metsas, isegi vett pole rohkem tarvis kui söögikeetmiseks ja pesemiseks, ujuda on vahest siiski külm. Telgid — kui rühmal pole valmistelki, siis väga lihtne voodilinatest kokku õmmelda, huvitavamad on siiski onnid, kui võib laasida oksid. Tegevus — minek

kohale, elamise sisseseadmine vabas looduses, toiduvalmistamine, lõke, mängu — ja ma ei usu, et ööst-päevast midagi üle oleks jäänud. Meeleolu neil poistel, kes varem pole laagris viibinud, on laagrisseminekuks loodud.

Laagri praktilisigi ettevalmistusi ei tohi unustada. Nii tuleb poisse sisuliselt ette valmistada telgi sisustamise alal (välivoodi jm.), välistööde alal (sillamudel), koka erikatse eelosana toidukava koostada, mille järgi laagris võimalik toitu valmistada, lõkke-ettekandeid — jutustusi, muusikalisi palasid, deklamatsioone, laule, tsirkus, loomaaed jne.

Laagri juhtkonna koostamisest ja laagriarustuse hankimisest on ülevaatlilikud kirjutised käsiraamatus „Laager“.

Ma ei liialda, kui ütlen, et laager on juba käes: kes seda ei tunne veel ise, see jätab, ma kardan, selle poistele nii igatsetud suurkoonduse — laagri — pidamata.

Töö organiseerimisest vanemate poistega.

Noortemagister Osv. Randvee.

(Järg.)

Ringis sünnib asjalik tutvumine raadioga, aparadi vaatlusega, tema osadega ja nende koostööga.

Kui on omandatud sel alal juba rahuldavaid teadmisi, siis asutakse raadiotehnika juhatusel ringile valmistama lihtsamat vastuvõtjat. Arusaadavalt on niisuguses ringis töö seotud ka kulddega, kuid ühisel jõul ja nõul saadakse ka sellest üle. Tehniline ring võib valmistada teistele rühmadele või salkadele morse aparadi ja telefoni mudelid, mida need saavad edukalt kasutada oma noorkotkalikus õpingus. Niisugune töö tehnilises ringis rahuldab mitmeti poiste huve tehniliste küsimuste vastu, mis on tänapäeval nii aktuaalsed, ja noortele saab selgeks mitmesuguste aparateid ehitus ja nende funktsioneerimine.

Tänapäeval on levinud ka väga laialdaselt päevapildistamine. Missuguseid ilusaid mälestusi võib jäädvustada noorkotkas fotoaparadi abil matkadest, laagritest, tööst ja oma isiklikust elust. Selle ala õpetamine on noorkotkastele täiesti vajalik. Fotoringi peaks juhtima jällegi asjatundlik pildistaja, kes oma kindlusega ja leidlikkusega suudaks poisse täielikult haarata. Fotoringis võetakse läbi aparadi käsitlemine, gruppide seadmine, valgustamine, ilmutamine, kinnistamine jm., mida vaja teada asjaarmastajal pildistamise juures. Kui niisuguse tegevuse juures poisid juba omandavad pilte, siis see aina tõstab töövaimu ja nk. tegevuses on kadunud igavus ja ükskõiksus. Ringi töö on andnud poistele ellu kaasa jälle ühe oskuse ja aidanud levitada päevapildistamist.

Noorkotkalikus tegevuses tuleb eriti rõhutada ka kehakultuuri mitmekülgset arendamist. Selleks aga tuleb rohkem tõhusaid samme astuda vanemate poiste juures, kus poisid on jõudmas füsioloogilisele küpsemisele ja areneb muskulaatuur. Siin pole enam vaja juttu teha spordiringist, vaid võimlema ja sportima peavad kõik noorkotkad: üks vähem, teine rohkem. Sport ja võimlemine oma mitmekesise tegevusega haarab rohkem liikuvuselt elavaid ning energilisi poisse ja neile tuleb võimaldada järjekindlat sportimist ja võimlemist. Kehakultuuri ja spordi viljelemise juures peame teadma, et mitte ainult rividrill ega esinemiseõpetus ei kasvata noortesse kindlat ja ilusat kõnnakut, julgust, tähelepanekikkust, reageerimisvõimet, osavust ning otstarbekat käitumist, vaid seda annab sport oma mitmekülgseusega. Seda kindlust aga tuleb just kõige rohkem noorkotkaste juures rõhutada vanemas astmes, sest ses ajajärgus ilmneb poiste juures teatav väline lodevus.

Vanemas grupis võib eksisteerida ka laskuring, kus toimuks relvakäsitlemine ja laskmine kindla distsipliini all mõne kaitsevaelase või kaitseliitlase juhatusel. Laskuring annaks poistele teadmisi ja oskusi laskmises ja valmistaks neid ühtlasi ette kaitseliitu ja kaitsevärke astumiseks.

Peale nimetatud ringide võivad veel vanemas astmes intensiivselt töötada kirjandus-, kõne Kunsti- ja teised sellesarnased ringid. Kirjandusring haaraks oma käsitluse kirjanduslikud teosed, mis huvitavad poisse. Ringis sünniks teoste refereerimine, tegelaste analüüs ja poisse paeluvate filosoofiliste küsimuste arutus. Ka võib olla juttu oma ajakirjast, kui selleks tahtmist ja ümbruses leidub noorkotkaid, kes seda loevad. Kõne Kunsti alal tuleks peamiselt ravida poiste juures kõnelemis- ja esinemisoskust kõneharjutuste ja -võistluste näol.

Noorkotkalikus tegevuses (vanemas

NK. Võru maleva orkester. Keskel maleva plk. J. Anso, orkestri juht ltn. Ed. Tamm, maleva staabi nõunik J. Urtson ja orkestri vanem pk. A. Valeskala.

grupis) võib arendada ka poiste tööoskust tööringide kaudu. Siin on aga noorkotkastel piiratud võimalused, sest puuduvad selleks vastavad tööruumid ja -riistad. Kui leidub selleks osaliseltki võimalusi, siis võiks rakendada vanemad poisid suuskade valmistamisele ja lasta valmistada igal paar suuski. Ka võivad poisid valmistada siin rühmale tarvisminevaid õppetarbeid.

Töö organiseerimist vanemate poiste juures läbi viies peame silmas pidama, et meil on tegemist siin kahe suure keskkonnaga: maa- ja linnapoistega. See ei maksa üksnes mitte ainult vanemate poiste kohta, vaid haarab tervet noorkotkalikku õppetööd. Tulevikus peavad välja kujunema mõlema keskkonna jaoks oma erikavad, mis vastavad täiesti oludele ja poiste huvidele.

Töö vanemate poistega maal peab olema nii organiseeritud, et poisse mitte ei püüta lahti kangutada maa küljest, vaid et nad õpiksid kodukohta tundma ja armastama kõigi tema iseärasustega. Siin võivad noorkotkad eeskujult võtta maa-noortelt ja korraldada koduümbruse kaunistamise ning väiksemad maaharimise võistlusi. Maaharimise võistlusena võiks kõne alla tullapeenrapidamise võist-

lus juurvilja, maasikate, marjapõõsaste ja teiste kasvatamise alal. Alati pole siin tähtis võistlus, küll aga aedvilja kasvatamine ja harimine. Eelmise eeskujul võib maal tegutseda mesindusring, kus tutvunetakse mesilaspidamisega. Selleks võiksid noorkotkad leida lähemast ümbrusest jälle mõne vastutuleliku mesiniku, kelle juhatusel toimuks töö praktiliselt.

Siis võivad maal eduga tegutseda vanemate poiste ringis noorkotkaste ratsarühmad, kus õpitakse ratsutamist, hobuse puhastamist, saduldamist ja käitumist hobusega. Samuti on võimalusi organiseerida mere ääres vanemaist noorkotkaist mererühmi meremehe elu ja mere-sõiduga tutvunemiseks.

Kõikjal võiksid eduga tegutseda ajaloo- ja loodusloomingid. Loodusteaduslike ringide töö seisaks kodukoha ja selle ümbruse loodusnähtuste, taimede, geoloogia, linnustiku, loomastiku ja muu iseärasuste uurimises ning mitmesuguste kollektsoonide korraldamises, mis isegi võivad moodustada väikese kodukoha muuseumi.

Ajalooring tegeleks kodukoha ajaloo-ga. Ta uuriks kodutalude või -linnade saamislugu, kohaliku koolimaja, kiriku ja küla ajalugu ning koguks vanu ürikuid ja muinasvara. Ta võiks viljelda perekonna ajaloo uurimist ja koostada kiriku-raamatute põhjal oma liikmete pärivus- ja põlvnemistabeleid. Ühtlasi peaks ring kontakti kohaliku muuseumiga, paluks sealt juhtnõore oma töö arendamiseks, aga ka abistaks muuseumi vajaduse korral korraldamistöödes.

Ka tee- ja huviõhtuid tuleb vanemate poiste juures mõne kuu tagant korraldada. Neil õhtutel toimuks omavaheline keskustelu ja poiste ettekanded. Siin peab kõlama ka poiste ühislaul, sest see vabastab hinge töökoormast ja seob poiste südamed. Niisugused õhtud on ka heaks seltskondliku käitumise õpetamistundideks, sest me teame, et me noormeestel on sel alal veel tublisti õppida.

5.

Võimatu on väikeses kirjutises märkida kõiki neid tegevusalasid, mis võivad eksisteerida vanemate poiste tööringides. Selge on, et neid tegevusalasid on palju, mis soovad vanemaid poisse tööjuurde, kui ainult leitakse vastavaid vilunud juhte selle läbiviimiseks. Soovitav aga oleks niisuguste tööringide juurde tuua oluliste ainealade läbitöötamiseks mõni tegelik töötundja, kes suudab näitlikumalt poiste tähelepanu pühendada aine saladusisse. Võõras isik iseenesest toob ka poiste juurde teatavat värskust ja uudust. Vanemate poiste töö korraldamise juures peavad olema juhid teadlikud, kui nendega käitumine olgu teistsugune, kui see on nooremate ja haugaste juures. Siin kõneleb ja tegutseb juba mees mehega — ja seda distantsi tuleb piada, sest naiivne ja poisikeslik suhtumine võib purustada vastastikuse kontakti ning usalduse.

Nagu eelpool mainisin, et nimetatud vanusegrupid ei ole absoluutsed, vaid siin võib lubada ka varem nooremast astmest üleminekut vanemasse ja kõnesolevaid tööringe võib ka ellu kutsuda nooremate juures, kui on seks olemas vastav pind ja see ei muutu pidurdavaks noorkotkalikule õpingule. Soovitav on, et poisid keskastmes omandaksid juba noorkotka järgukatse, või vähemalt kotkapoja järgu. Viimases astmes sünniks kristalliseerumine noorkotkalikkude teadmistega; juhtimisoskusega ja tutvunemine igasuguste eritegevusaladega ringide kaudu ning noortemagistri katsele ettevalmistamine.

Võttes aluseks noorkotkalikus töös nimetatud jaotused, mis seab poisid vanuse ja arenemise järgi ühtlastesse huvirühmadesse ja võimaldavad otstarbekohase töökorralduse, ei tarvitseks enam jääda tegutsemise suhtes vaeslapse ossa ühelgi poisil. Siis peaks lahendumata ka iseenesest vanemate noorkotkaste kõrvalseismine tegevusest, mis põhjustab nende väljaastumisi rühmast huvikohase töö puuduse pärast.

„Alati Valmis!“ võistluse tagajärjed selgusid.

Käesoleva kuu algul Peavanem kinnitas iga-aastase üleriikliku rühmadevahelise „Alati Valmis!“ võistluse eelmise aasta tagajärjed. Teatavasti võistlus toimus möödunud sügisel ja koosnes viiest noorkotkalikust alast: morse tähestiku tundmine, enese mõõdete tundmine, sõlmede sidumine, kivi kaugusvise hooga ja lökketegemine. See'kordsel võistlusel pidi iga võistleja kõik alad läbi tegema, mille järel arvatuti välja rühma keskmine. Võistlusest said osa võtta ainult need rühmad, kel oli küllaldaselt katsejärkudes ja laagrist osavõtnud liikmeid, kuna noortele haugastele polnud osavõtt lubatud. Sellepärast ei saanud osavõtnud üksuste protsent suur olla — võistles 125 rühma, kellest võistlusõiguslikeks osutusid 105.

Esikohale tuli Pärnumaa Maleva Vändra malevkonna „Ilvese“ rühm, kelle keskmine oli 125,36 punkti. Üksikute võistlusalade keskmistena saavutas rühm: morse tähestiku tundmises 17,4 p., enese mõõdete tundmises 15,9 p., sõlmede sidumises 22,9 p., kivi kaugusviskes hooga 50,2 p. ja lökketegemises 18,9 punkti.

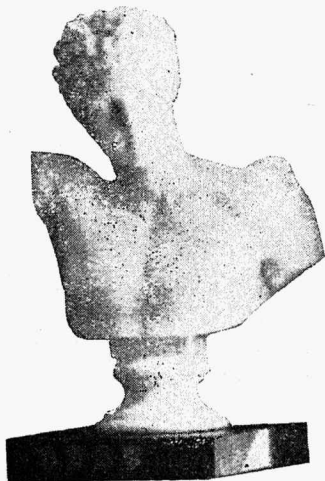
Auhinnaks omandas „Ilvese“ rühm üheks aastaks Härra Riigivanema jäädavalt rändava auhinna — suure „Hermese“ kuju.

Teisele kohale jäi möödunud aasta võitja Sakalamaa/Viljandi/„Välgu“ rühm 117 punktiga, kolmandale kohale Võru/Rõuge/Jaanimäe rühm 101,8 punktiga. Edasi järgnevad: 4. Viru/Kadrina/rühm, 5. Pärnu/„Lembitu“ rühm, 6. Tartumaa/Otepää I rühm, 7. Võru/Valgjärve rühm, 8. Sakalamaa/Viljandi/„Tähe“ rühm, 9. Pärnumaa/Saarde/„Liiviva“ rühm ja 10. Viru/Mädapea rühm.

Üksikute võistlusalade järgi olid parimateks rühmadeks: Esikohale tulnud Pärnumaa/Vändra/„Ilvese“ rühm kivi kaugusviskes hooga (50,2 punkti), Sakalamaa/Viljandi/„Välgu“ rühm morse tähestiku tundmises (21,1 punkti), sõlmede

sidumises (26,6 punkti) ja lökketegemises (25,9 punkti) ning Tartumaa/Elva rühm enesemõõdete tundmises (23,0 punkti).

Iga maleva parim rühm saab auhinna Peavanema rändauhinna „Hermese“ kuju väikese koopia. Parimateks rühmadeks osutusid: Harju malevas Kõnnu rühm, Järvas Türi I rühm, Läänes Peru rühm, Pärnumaal/Vändra/„Ilvese“ rühm,

Hermese kuju.
Härra Riigivanema rändauhind „Alati Valmis!“ võistlusele.

Saaremaal/Kuressaare/„Viikingi“ rühm, Sakalamaal/Viljandi/„Välgu“ rühm, Tallinnas/Ida/„Tasuja“ rühm, Tartus „Uiteringi“ rühm, Tartumaal Otepää I rühm, Valgas Restu rühm, Virus Kadrina rühm ja Võrus Jaanimäe rühm.

Individuaalselt tulid üleriiklikult kohetadele: 1. Pärnumaa/Vändra/„Ilvese“ rühmast kotkapoeg Artur Tohver 174 punktiga. Üksikuil võistlusaladel saavutas kp. A. Tohver: morse tähestiku tundmine 22 p., enese mõõdete tundmine 18 p., sõlmede sidumine 26 p., kivi kaugusvise hooga 85 p. ja lökketegemine 23 p., 2. samast rühmast pesakotkas Ülo Laante 166 p., ja 3. Pärnu V rühmast kotkapoeg

Eino Haldma 147 punkti. Individuaalselt saja punkti ületajaid noorkotkaid oli kõige rohkem Sakalamaa Malevas, kus 31 võistlejat saavutasid eeskujuliku normi, Võru malevas 23, Pärnus 19, Tartumaal 16 ja Järvas 14, teistel malevatel on vastavalt arved alla 10.

Malevate paremusjärjekorda arvestati kõigi võistlusõiguslike liikmete järgi, mis kujunes järgmiseks: 1. Pärnu Malev 60,85 punkti, 2. Järva 44,72 punkti, 3. Sakalamaa 38,02 punkti ja edasi Valga, Petseri, Lääne, Võru, Pärnumaa, Tartumaa, Saaremaa, Tallinna, Viru, Narva, Harju ja Tartu Malev.

Eeltoodud möödunud aasta võistlustulemused on avaldatud Peavanema käskkirjas nr. 97 s. a., milles ühtlasi kuulutati välja võistlus käesoleva aasta

kohta, ära tuues ka võistlusalasid ja tingimusi. Võistlusaladeks on jäetud samad, mis möödunud aastal.

„Alati Valmis!“ 1936. a. võistlus on kokkuvõttes rahuldavalt läbi viidud. Malevad ja rühmad on olnud hoolsad selle üleriikliku ettevõtte juures. Kuna võistlusest said osa võtta ainult need rühmad, kes on jõudnud normaalsele koosseisule, kes katsete sooritamisele ja laagrist osavõtule rõhku on pannud, siis võistelnud rühmade arv — 125 rühma — ja suurema osa rühmade head tagajärjed rahuldavad täiesti. Kuid malevate suureks hooleks ja eriliseks kohustuseks on käesoleva ja järgnevat aastate „Alati Valmis!“ võistlusele välja panna kõik oma võistlusõiguslikud rühmad, millest praegu oleme veel väga kaugel.

Rühmade paremusjärjekord 1936. a. „Alati Valmis!“ võistlusel.

1. Pärnumaa/Vändra/„Ilvese“ 125,36; 2. Sakalamaa/Viljandi/„Välgu“ 117,00; 3. Võru/Rõuge/Jaanimäe 101,80; 4. Viru/Kadrina/Kadrina 101,64; 5. Pärnu/„Lembitu“ 101,09; 6. Tartumaa/Otepää/I 101,00; 7. Võru/Kanepi/Valgjärve 100,70; 8. Sakalamaa/Viljandi/„Tähe“ 99,30; 9. Pärnumaa/Saarde/„Liivia“ 95,20; 10. Viru/Rakvere II/Mädapea 94,75; 11. Lääne/Märjamaa/Peru 94,20; 12. Võru/Antsla/Antsla 93,65; 13. Tartumaa/Elva/Elva 92,77; 14. Võru/Põlva/Põlva 91,10; 15. Sakalamaa/S-Jaani/„Lembitu“ 90,30; 16. Tartumaa/Otepää/Vastse Otepää 90,10; 17. Võru/Antsla/Kuldre 88,90; 18. Valga/Sangaste/Restu 87,60; 19. Pärnu/V 87,24; 20. Sakalamaa/S-Jaani/„Karu“ 86,20; 21. Sakalamaa/Põltsamaa/Põltsamaa linna 86,20; 22. Pärnu/„Tasuja“ 85,87; 23. Pärnu/„Tungla“ 85,75; 24. Saaremaa/Kuresaare/„Viikingi“ 84,80; 25. Sakalamaa/Põltsamaa/Adavere 84,40; 26. Valga/Linna/„Lõvi“ 83,50; 27. Sakalamaa/Tarvastu/Tarvastu 82,00; 28. Järva/Türi/I 81,64; 29. Pärnumaa/Vändra/Kaisma 81,60; 30. Võru/Põlva/Partsi 81,40; 31. Järva/Türi/„Lembitu“ 32. Lääne/Märjamaa/Valgu 79,17; 33. Tartu/„Uiterangiora“ 77,80; 34. Narva/„Kulli“ 77,79; 35. Tartumaa/Võnnu/Vastse-Kuuste 77,33; 36. Harju/Kuusalu/Kõnnu 76,83; 37. Järva/J-Jaani/

J-Jaani 75,33; 38. Tallinna/Ida/„Tasuja“ 75,27; 39. Viru/Rakvere I/I 74,90; 40. Petseri/Petseri/Linna 74,90; 41. Saaremaa/Muhu/Piiri 74,82; 42. Järva/Tapa/Leidla 74,80; 43. Järva/Paide/Õõtla 74,27; 44. Valga/Helme/Hummuli 74,07; 45. Järva/Paide/Lõõla-Vissuvere 73,64; 46. Saaremaa/Muhu/Muhu-Liiva 73,50; 47. Tallinna/Põhja/„Eskadroni“ 73,43; 48. Harju/Linna-ümbruse/Staabii 73,33; 49. Valga/Linna/„Kajaka“ 73,30; 50. Pärnumaa/Häädemeeste/Kabli 73,30; 51. Järva/Paide/Keskooli 72,85; 52. Tartumaa/Võnnu/Võõbste 71,10; 53. Tartu/VI 70,80; 54. Narva/„Lastekodu“ 70,50; 55. Valga/Helme/Lõve 70,30; 56. Lääne/Kullamaa/Maidla 70,27; 57. Pärnumaa/Häädemeeste/Häädemeeste 70,00; 58. Järva/Tapa/Tamsalu 68,73; 59. Valga/Hargla/Koikküla 68,73; 60. Võru/Linnaümbruse/Jaani 68,00; 61. Järva/Koeru/Rakke 67,47; 62. Lääne/Haapsalu/Keskooli 67,35; 63. Järva/Türi/Lokuta 67,10; 64. Viru/Rakvere I/II 66,40; 65. Tartumaa/Võnnu/Võnnu 65,70; 66. Lääne/Lihula/Lihula 64,31; 67. Võru/Põlva/Kioma 61,40; 68. Võru/Kanepi/Kanepi 61,10; 69. Tallinn/Lõuna/„Side“ 59,23; 70. Petseri/Väraska/Igrise 58,27; 71. Võru/Varstu/Mõniste 54,70; 72. Sakalamaa/Tarvastu/Mustla 54,50; 73. Harju/Keila/Paldiski „Murdlaane“ 54,30; 74. Petseri/

Parimaid noorkotkaid malevates „Alati Valmis!“ võistlusel.

nk. Väino Riismandel, Tallinna malev.

nk. Arno Elmik, Saaremaa malev.

kp. Eino Haldma, Pärnu malev.

kp. Arnold Kilk, Tartumaa malev.

Värsk/Velna 54,20; 75. Viru/Rakvere II/Sõmeru 54,08; 76. Tartumaa/T-Maarja/Soinaste 54,00; 77. Võru/Vastseliina/Kapera 52,90; 78. Tallinna/Nõmme/I 52,82; 79. Petseri/Värsk/Kahkva 51,30; 80. Tartumaa/Alatskivi/Koosa 51,08; 81. Tartumaa/Virtsjärve/Puhja 50,73; 82. Tartumaa/Elva/Nõo 50,00; 83. Võru/Antsla/Lepistu 49,80; 84. Järva/Paide/Päinurme 49,17; 85. Võru/Vastseliina/Pugola 48,90; 86. Lääne/Lihula/Vatla 48,77; 87. Harju/Keila/Ohtu „Laanepoegade“ 46,70; 88. Saaremaa/Maleva õpperühm 45,83; 89. Tartumaa/Jõgeva/Saduküla 45,40; 90. Tartumaa/Jõgeva/Jõgeva 44,60; 91. Pet-

seri/Laura/Pankjavitsa 44,40; 92. Tallinn/Ida/„Põhjakotka“ 44,40; 93. Järva/Paide/Anna „Kalevi“ 43,90; 94. Võru/Varstu/Vastse-Roosa 43,25; 95. Tartumaa/Räpina/Mehikoorma 42,91; 96. Tartumaa/Jõgeva/Palamuse 41,17; 97. Pärnumaa/Karksi/Saaretsi 38,30; 98. Pärnumaa/Halliste/Abja-Paluoja 36,82; 99. Lääne/Märjamaa/Päärdu 36,70; 100. Petseri/Petseri/Obinitsa 35,82; 101. Järva/Paide/Koigi 34,90; 102. Tartumaa/Virtsjärve/Ulila 34,61; 103. Tartumaa/Otepää/II 33,70; 104. Narva/„Kreenholmi“ 25,80; 105. Pärnumaa/Karksi/Nuia 21,60.

SOODUSTUSI NOORKOTKASTELE JA KODUTÜTARDELE SÕIDUKS RAUDTEEL.

Raudtee reisijate- ja pagasiveotariifi nr. 147 § 24 on täiendatud uue p.-ga 12, mille alusel kodumaa tundmaõppimise reisisidel antakse noorkotkastele, kodutütardele, Eesti skautidele, Eesti gaididele ja nende täisealistele saatjatele raudteel 3. klassis gruppides sõites 50% hinnalandust sõidusihtide üldkaugusel: kuni 500 km — ühekordse täispileti hinnast ja üle 500 km — hinnatabeli nr. 2 järgi, vastava vormi järgi koostatud tunnistuse ettenäitamisel. Grupp peab koosnema vähemalt 5 sõitjast.

Kui sõidusihitusi on mitu, siis märgitakse need tunnistuse pöördel. Tunnistuses märgitakse täisealised saatjad eraldaj. Tunnistusi annavad välja organisatsioonide peastaabid, malevastaabid ja ringkonnavanemad.

Igal grupil võib olla täisealisi saat-

jaid: 5—10 sõitja kohta 1, 11—20 sõitja kohta 2 ja iga järgmise 20 või selle osa kohta 1.

Lähemalt „Riigi Teataja“ nr. 27 lk. 27—28 art. 256.

VÕRU NOORTE LAAGER.

NK. Võru maleva korraldab 26.—30. juunini s. a. võistluslaagri, millest osa võtab üle 200 noore. Iga malevkond esineb laagris 25-liikmelise võistlusmeeskonnaga. Laager peetakse Võru lähedal Kubjal.

VÕRU MALEV MURETSEB 15 TELKI.

NK. Võru malev muretseb endale eelolevaks suveks 15 telki. Tellimine 12 telgile on juba ära antud. NK. Linna-malevkonnale kinkis telgi malevkonna vanem, jaoskonnakohtunik hr. J. Treumuth.

Loodus kutsub.

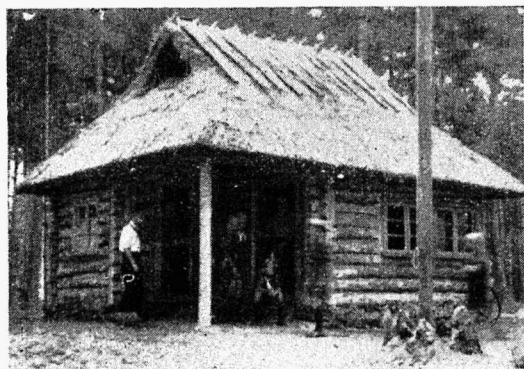
A. Kivisikk.

Kevad tuleb suurte sammudega. Jääd ja veed on läinud ja asemele on tulnud nii palju uut. Kevad kutsub kõiki välja. See kõik, mis näib esimesel pilgul nii tühi ja vaikne olevat, on ometi täis igasihilist liikumist ja elu. Kes jõuab neid elanikke kõiki üles lugeda, sest neid tuleb ühtelugu juurde. Arglikult poevad sinililled mullapõuest välja ja vaatavad suuril ja küsivail silmil kevadele vastu: kas tohime ju? Varsti unustame sinilille, sest ülane, lõokannus ja kuldtaht

õöbikut tunnevad vist küll kõik, kuid kas õöbik on suurem laulumeister kui laulurästas, on iga kuulaja otsustada.

Vaikiva, särava ja lumise lehekülje on aeg looduse raamatus ära keeranud ja meie ees seisavad avatult uued leheküljed täis liikumist, elu ja kasvamist. Need leheküljed on täis omapäraseid märke ja salakirju, täis tuhandeid omapäraseid kirjutajaid. Kui õpime seda kõike tundma, mis seisab meie ees avatult, siis näeme, et meie ees avardub peaaegu lõputu maailm. Mida rohkem me seda näeme ja tunneme, seda kutsuvamaks ja suuremaks ta muutub. Seda kõike õpime tundma ainult siis, kui läheme vabasse loodusesse ja vaatame ja kuulame, mis meie ümber asub. Äрге minge sinna hulgani, vaid üksinda, ainult siis võite te midagi näha ja kuulda! Äрге minge sinna selleks, et kõik selle, mis on huvitav ja ilus, murrate ja hävitate! Vaadake ja tundke seda elu, mis asub igas sirguvas taimes ja väikeses tuksuvas südames, ja teadke, et see elu on samaväärne teie eluga! Siis alles õpite armastama loodust ja kõike seda, mis seal on ka nii väike ja tähtsusetu meile, aga mis ometi elab ja kasvab. Äрге tahtke seal korraga palju näha, sest siis ei näe te midagi! Äрге vaadake ka ainult seda, mis on eredavärviline ja mis ulatub teistest kõrgemale, vaid vaadake samaväärse huviga väikest roomavat ussikest puujuurel kui ka puud ennast! Äрге esialgu koguge endale midagi, vaid ainult vaadeldge seni, kuni see mällu jääb. Kuulake laulikuid seni, kui suudate üksikute lauluviise eraldada teistest, kuni viisid on mällu jäänud, ja siis vaadake, kes see laulja on. Kui te kogu suve ainult vaatlete liblikaid, siis alles näete, kui palju neid on, kui uskumatult palju, kuid nende tundmaõppimine nõuab palju rohkem aega.

* * *

Skautide õlgonn Paralepas.

sirutavad endid kõrgemale. Kui tulevad kullerkupud ja pääsusilmad, siis ei paista nende varjust ojamõõl ja rahulil enam väljagi.

Lõokest ja kuldnoikka me ootame, sest nad on esimesed. Pikahännaline linavästriik on kõigile tuntud, sest ta elab maja läheduses. Kured lähevad küll kõrgelt, kuid et nad „kuresaapad“ maha jätavad, seepärast näeme neid. Laulurästas ja vint poetavad endid märkamatult siia. Kui jõuavad kohale kõik leheja pöösalinud ning luhas elavad roolinud, siis alles algab kevad oma lauludega. Nii tuleb neid laulikuid nii vaikselt ja meile märkamatult teistele juurde ja paljud elavad terve suve siin ära ja meie ei näegi neid. Pääsukest, kagu ja

Inimesed, kes elavad kesk loodust, on püüdnud lindude laulu järele aimata sõnadega. See osa vanavarast peaks huvitama kõiki noori ja lõkkeõhtutel oleks päris tänuликuks materjaliks. Esitan siin paar tuntutamat.

V a r e s.

Kaarel! Kaarel! Kaarel!
 Mis ta'ad? Mis ta'ad? Mis ta'ad?
 Sul noorik? Sul noorik?
 Ja-ah! Ja-ah! Ja-ah!
 Kust tõid? Kust tõid?
 Narvast! Narvast! Narvast!
 Ahaa! Ahaa! Ahaa!
 Mul ka! Mul ka!
 Saarlane! Saarlane!
 Kaarmast! Kaarmast!
 Ahaa! Ahaa!
 Või Kaarmast?! Või Kaarmast!?
 Paras paar! Paras paar!

K u l d n o k k.

Siuuu . . . !
 Tiidu Jaan teeb pulmad!
 Kas tõesti? Kas tõesti?
 Tõsi jah! Tõsi jah!
 Kust ta võtab? Kust ta võtab?

Sakalast! Sakalast!
 Keda võtab? Keda võtab?
 Räägu Tiin! Räägu Tiin!
 Kas on rikas? Kas on rikas?
 Põhjatü rikas! Põhjatü rikas!
 Kui vana? Kui vana?
 Kaks-kümmend kaks! Kaks-kümmend kaks!
 Oh sa kallis aeg! Eks ma ütelnud kohe:
 Vanapois aru liiga lühikene, võtab naisukese üsna lapsukese!
 Kes pulmalised? Kes pulmalised?
 Tartlasi, võrulasi, virulasi, järvakaid, pärnakaid!
 Ahahahahaa! Või pärnakad ka?!
 Kõik mulgid, eht mulgid, ubamulgid, kesamulgid, kamapütid, Hõissa! Siuuu . . . !
 Kas harjukaid ei kutsuta?
 Miks mitte! Aasta pärast varrulle!
 Siis tuleb harjukaid, saarlasi, sõrulasi, kihnulasi, muhulasi.
 Kõik puulased, kivipuulased, mudapuulased,
 Kõik hiidlased, eht hiidlased, ihuhiidlased, vesihiidlased, tolahiidlased, pärahiidlased,
 Koltse lõuamehed! Siuuu . . . . !

VALMIS NOORKOTKALIK MÜÜRILEHT.

Peastaabis on valminud ja saadetud müügile Kaitseliitlaste Tarvete laos kaudu noorkotkalik mitmevärviline müürileht — plakat — trummilööja noorkotka kujutisega.

Noorkotkalik plakat on müügil pakkena ää 10 tükki, kusjuures nende hinnad, vastavalt suurusele on järgmised:

Suurus	I (69 × 50 sm) — pakk kr. 1.—
„	II (50 × 35 sm) — pakk kr. 0.75
„	III (33 × 25 sm) — pakk kr. 0.50

Posti teel tellides (saatekulu tellija kanda) on hinnad vastavalt suurustele järgmised:

Suurus	I pakk kr. 1.14
„	II pakk kr. 0.83
„	III pakk kr. 0.54

Plakatil on ruumi jäetud teksti kirjutamiseks või trükkimiseks, kusjuures pikemate tekstide puhul teksti osa võib juurde kleepida.

TEEMÄRKIDEST.

Hiljuti nägin ühel koondusel, kuidas salgapealik näitas ja seletas äsja noorkotkaste perre astunud algajale teemärke.

Tean ise ja salgapealik teab samuti, kuidas seesama poiss kujutleb noorkotkaid nagu indiaanlasi „Nahksuka juttudes“ jälgimas mitmesuguste saladuslike tühiste järgi teineteise radu padrikutes, soodes, mägedes ja orgudes. Nüüd järsku antakse talle rühmatoas paberilipakas keeruliste viguritega kätte ja seletatakse, need olla teemärgid. Uuri ja õpi ära!

Teemärke ärgu kunagi tehtagu paberilipakale rühmatoas või tahvile klassiruumis. Unustulnuk viidagu selle asemel välja loodusesse ja lastagu teha tal rohust, okstest ja teistest olemasolevaist esemetest teemärke (ka talvel soodsa ilmastiku puhul!).

„Alati Valmis!“ võistluse määrused (Peavanema ksk. nr. 97 § 7).

1. Noorte kotkaste rühmadevaheline „Alati Valmis!“ võistlus korraldatakse selleks, et selgitada üksikute rühmade ja võistelnud rühmade varal kõigi noortemalevate koosseisu kuuluvate noorte kotkaste teadmisi ja oskusi igal aastal Peavanema poolt määratud noorkotkalistel tegevusaladel.

2. Võistlus toimub igas noorte kotkaste rühmas, mis on Peastaabis registreeritud ja kus on vähemalt 10 võistlusõiguslikku liiget. Kui võistlusõiguslikke liikmeid on vähem, siis ei saa rühm osa võtta võistlusest. Haukapered ei võta osa võistlusest.

3. Võistleva peavad kõik võistlusõiguslikud liikmed.

4. Võistlusõiguslikuks liikmeks loetakse rühma liige, kes on pesakotka või kõrgemas astmes, olnud võistleva rühma koosseisus vähemalt 3 kuud ja ei ületa võistlusaasta 27. maini 17 eluaastat.

5. Kui rühma koosseisus on ka noori haukaid, siis võivad nad kaasa võistelda, kui nad on vähemalt noorhauka astmes, kuid seejuures ei tohi ükski pesakotkas või kõrgemas astmes rühma võistlusõiguslik liige eemale jääda võistlusest. Noorhaukad ei tule arvesse rühma võistlusõiguslikkuse (p. 2) määramisel.

6. Võistlejate hulgas peab olema vähemalt 2 liiget, kes kumbki võistlusele eelnenud laagrite hooajal vähemalt 1 ööpäev laagris olnud. Laagris olek peab fikseeritud olema kas maleva, malevkonna või rühma käskkirjas.

7. Võistlust peetakse üleriiklikult Peavanema poolt kindlaksmääratud ajavahe- mikus. Võistluse läbiviimine peab toimuma 1 kuni 4-jal üksteisele järgneval päeval.

8. Kuna võistlus toimub mitmel päeval, siis võib võistlev rühm võistlust läbi viia kahel moodusel: 1) igal päeval teatud alad kõikide võistlejate osavõtul, 2) igal päeval teatud grupp võistlejaid kõikidel aladel. Kumba viisi valida, ole- neb kohalikest oludest ja jääb rühma vanakotka otsustada, et kõigil võistle- jail oleks võimalus võistlusest osa võtta.

9. Mõjuvaid põhjusil võib peavahe- kohtunik mittevõistlejale lubada järele- võistlust kahe nädala jooksul peale võist- lusperioodi lõppu, kusjuures protokollis olgu märgitud, mis põhjusel puudus ja millal võistles. Hindamiskomisjon jätab endale õiguse puudumist mitte vabanda-

vaks lugeda ja kustutada järelevõistleja resultaat. Järelevõistlejate arv ei tohi ületada 20%-ti võistlejate arvest.

10. Kui ka järelevõistlemiseks luba- tud ajavahemiku jooksul ei ole võistel- nud kõik rühma liikmed, tuleb jagada rühma punktide kogusumma keskmise saamiseks kõigi võistlusõiguslike liikmete arvuga, vaatamata et üks või enam liiget ei võistelnud.

11. Iga võistleja peab võistleva kõi- gil aladel. Mittevõistlemise või mõne ala katkestamise korral tühistatakse ka teis- tel aladel saavutatud tulemused.

12. Võistlustulemusi teistkordse võist- luse läbi ei saa parandada.

13. Kui üksikala annab miinuspunkte, tulevad need arvestamisele, kuid kui kõik alad võistlejal lõpule viidud ja kokku- võttes annavad miinuspunkte, loetakse tema tagajärg nulliks.

14. Võistluse peavahekohtunikuna toi- mib noortemaleva pealiku poolt määra- tud isik ja kaasvahekohtunikuna rühma vanakotkas ning võimaluse korral era- pooletu isikuna vanem tegelane kahe eel- mise kokkuleppel. Suurema võistlejate arvu korral võib olla vahekohtunikke iga ala jaoks.

15. Peavahekohtunik vastutab võist- luse tingimustekohase läbiviimise ja nõu- tava protokoll koostamise eest, milleks protokoll näide käesolevale käskkirjale ligi lisatud. Protokollis nõutud andmed peavad olema täpsed, eriti sünni- ja rühma vastuvõtmise aja kohta.

16. Protokollis esinevad koosseisuli- sed andmed liikmete võistlusõiguslikkuse, eriti aga katsete ja laagrite kohta, peavad olema kooskõlas maleva staabi andme- tega, samuti peab protokoll maleva staa- bis kontrollitud olema ka arvestuse osas, mille kohta maleva instruktor teeb vas- tava märke protokoll lõpus.

17. Maleva instruktor vastutab, et vähemalt üks protokollile allakirjutatud kohtunikest on täiesti kompetentne võist- lusalades, et märgata võistlejate poolt tehtud vigu.

18. Iga võistleja kõigil aladel saavu- tatud punktid liidetakse, mis moodusta- vad võistleja punktide kogusumma. Vii- mased omakorda liidetakse ja jagatakse võistlusõiguslike liikmete arvuga, mis an- nab rühma keskmise.

19. Suurima keskmise arvu omanda- nud rühm maleva piirides nimetatakse

Parimaid noorkotkaid malevates „Alati Valmis!“ võistlusel.

kp. Endel Lau-
mets, Tartu malev.

pk. Stepan Lill,
Pētseri malev.

kp. Kalev Susi,
Võru malev.

pk. Arnold Trum-
mer, Järva malev.

maleva selle aasta parimaks rühmaks „Alati Valmis!“ võistluses. Kui keskmised arvud võrdsed, saab esikoha see rühm, kellele võistlejaid rohkem; võistlejate võrdse arvu juures saab esikoha rühm, kelle koosseis noorem. Võitja omandab üheks aastaks Peavanema rändauhinna „Hermese“ kuju väikese koopia.

20. Suurima rühma keskmine üleriiklikult määrab Noorte Kotkaste organisatsiooni selle aasta parima rühma „Alati Valmis!“ võistluses. Kui keskmised arvud võrdsed, saab esikoha see rühm, kellele osavõtjaid rohkem. Võitja rühm loetakse Härra Riigivanema annetatud jäädavalt rändava auhinna „Hermese“ marmorkuju selleaastaseks valdajaks, mida kuju juurde asetatava vastavasisulise plaketiga tähistatakse. Üleriiklikult kolm esimest rühma saavad diplomid ja 15 parimat rühma avaldatakse Peavanema käskkirjas.

21. Suurima punktide arvu omandanud võistleja noor kotkas maleva piirides nimetatakse maleva selle aasta parimaks nooreks kotkaks „Alati Valmis!“ võistluses ja ta omandab vastava diplomi. Kui saavutused võrdsed, saab esikoha noorim.

22. Suurima punktide arvu omandanud võistleja noor kotkas üleriiklikult määrab Noorte Kotkaste organisatsiooni parima noore kotka „Alati Valmis!“ võistluses selleks aastaks. Kui saavutused võrdsed, saab esikoha noorim. Üleriiklikult kolm esimest noort kotkast saavad diplomid ja 15 parimat noort kotkast avaldatakse Peavanema käskkirjas.

23. Malevate preemusjärjekord „Alati Valmis!“ võistluses määratakse võis-

telnud rühmade tagajärgede summa jagamisega kõigi nõutud katsejärgus olevate rühmade liikmete arvuga. Koosseisu andmed selleks võetakse Peastaabi rühmade registrist tähtpäevaga võistlusaasta 14. november.

24. Võistluse protokoll tuleb saata maleva staapi ühe nädala jooksul peale võistluse korraldamist, hiljemalt aga 5 päeva peale määratud võistlusperioodi lõppu, kuna järelevõistlemise puhul kohe peale järelevõistluse teostamist. Maleva staap teeb peale kontrollimist võistluse kohta maleva kokkuvõtte ja saadab selle Peastaapi koos kõigi materjalidega hiljemalt järgmise aasta 1. jaanuariks.

25. Maleva staabil on õigus kahe nädala jooksul pärast võistlusprotokolli maleva staabis kättesaamist kontrollida kuni kolme noore kotka resultaate maleva instruktori juhatusel. Kontrollimisel saadud resultaat peab olema vähemalt 80% võistlusprotokollis näidatud saavutusest. Vastasel korral kustutatakse selle noore kotka resultaat.

26. Peastaabi võistlusmaterjalide kontrollimiseks moodustub hindamiskomisjon koosseisus: Noorte Kotkaste Peastaabi esindaja, maleva esindaja ja üks erapooletu isik.

§ 8.

Määrán 1937. a. „Alati Valmis!“ võistluse läbiviimiseks ajavahemiku 10. oktoobrist 10. novembrini ja võistlusalad selleks alljärgnevalt:

I võistlusala: Morse tähestiku tundmine.

Vahendid: paber, pliats ja tekst.

Võistlejale antakse vahekohtunike poolt koostatud 200-täheline tekst, milles peab

olema vähemalt 8 isesugust ühekohalislis arvu või vastavalt vähem mitmekohalisi ja vähemalt 5 isesugust kirjavahe-märki. Tekst võib seesuguse kombineerimise tõttu ka loogiliselt vale olla, kuid ei tohi sisaldada õigekeelsuse vigu. Tekst ei tohi olla samal paberil, kuhu võistleja kirjutab selle morse märkides. Saanud teksti, võistleja kirjutab selle morse märkides puhtale paberile.

Aeg arvatakse teksti andmise momen-dist võistlejale morse teksti üleandmiseni vahekohtunikule sekundilise täpsusega. Antud teksti vigadeta ümberkirjutamise eest antakse 15 punkti, milles morse mär-gid eraldatud põikkriipsudega, kusjuures kirjutamine lühema kui 10 minutiga an-nab iga 30 sekundi eest juurde 1 punkti, üle 10 minuti kestnud kirjutamise puhul iga üleläänud 30 sekundi eest 1 punkt maha. Iga 2 vea pealt arvatakse maha 1 punkt. Vigadeks loetakse antud teksti moonutamine iga tähe võrra, kus-juures iga sõna vahelejäätmine või roh-kemkirjutamine loeb nii mitmeks veaks, mitu tähte-märki neis sõnus (või koguni lauseis) esineb.

N ä i d e: 27. mail 1930. a. asutati meie organisatsioon.

.....-/-...../.....//--/../....//..-/-/-
 -/-.....-/-.....-/-.....//../....//..-/.
 ..-/-.....-/-.....-/-.....//../....//..-/.
 ../....-/-.....-/-.....-/-.....//

Aeg: 7 min. 32 sekundit, annab 19 punkti.

Vigu: 5, annab — 2 punkti.

Võistleja saab: $19 - 2 = 17$ punkti.

II võistlusala: Enese mõõdete tundmine.

Vahendid: paber, pliitsit ja mõõdulint. Võistlejal tuleb enese mõõdeid teades toimetada kaks mõõtmist.

1. Sammudega välja mõõta maapinnal mingi kauguse vahekohtuniku umbkaudsel määramisel 100—250 m vahel. Kaugust enne võistlust ei ole soovitatav ära mõõta, ja kui seda tehakse, ei tohi nõutava kauguse mõõtarv lõppeda 0-ga. Võistleja võib kasutada mõõtmisel pabe-rit ja pliitsit ainult arvutuste tegemi-seks. Vahekohtunik toimetab mõõtmist meetrilise täpsusega.

2. Mõõta mingi eseme pikkus, mis kõigub 1 — 2,5 m vahel, mille juures võistleja võib kasutada vaksa ja esimese sõrme kolme liikme pikkusi. Vahekoh-

tunik toimetab mõõtmist sentimeetrilise täpsusega.

Kui vahekohtunik on kauguse või pikkuse andnud alla nõutud normi, loe-takse see mõõtmine võistlejal nulliks.

Õiged tulemused või vigu kuni 1,00% incl. annavad kumbki 12 punkti.

Viga 1,01 — 3,00%	incl. 10 punkti
„ 3,01 — 5,00%	„ 9 „
„ 5,01 — 10,00%	„ 8 „
„ 10,01 — 15,00%	„ 7 „
„ 15,01 — 20,00%	„ 6 „

j. n. e.

N ä i d e: 1. Võistleja kaugus 196 m, vahekohtuniku kaugus 187 m, viga seega 9 m

$(9 \times 100 : 187) = 4,81\%$,
andes 9 punkti.

2. Võistleja mõõt 183 sm, vahekohtuniku mõõt 171 sm, viga seega 12 sm

$(12 \times 100 : 171) = 7\%$,
andes 8 punkti.

Võistleja saavutab seega
 $9 + 8 = 17$ punkti.

III võistlusala: Sõlmede sidumine.

Vahendid: Vähemalt 0,4 sm jämedu-ses nõõri kolmes tükis: 2 nõõri 0,5—1 m pikkuses, kolmas väh. 3 m.

Võistleja asub puu juurde, mille alu-mine oks on vähemalt 2,30 m kõrgusel — võib olla ka jalgpalli normaalvärav või muu ese, kus saab seda võistlust läbi viia. Võistleja jalgade juures on nõõri-tükid maas. Vahekohtuniku märguande peale, millest aega arvama hakatakse, võtab võistleja nõõrid ja jätkab kaks lühemat tükki kalamehesõlmelega ja seob sellega siis sea-sõra ümber puu. Selle järel võtab pikema nõõri ja seob enese istmiku ümber ühe otsaga surmasõlme, teise aga heidab üle oksa ja seob liig-leva aasa (KSR. V lk. 118 vasakpoolne aas), tõmbab selle kinni ja laseb end nõõri otsa istukile rippuma. Tasakaaluks võib nõõrist kinni hoida, kuid toetuda võib vaid surmasõlmele (nõõr on ülendi pingutatud). Aeg loeb, kuni võistleja on maapinnalt lõplikult eraldunud ja jääb rippuma. Kui sõlm kinnitõmbami-sel lahti tuleb, peab võistleja uue sõlme siduma, kuni ta rippuma jääb. Sõlmede sidumiseks on näited KSR. V lk. 118 ja 119, kusjuures sidumise viis on lah-tine.

Kui kõik neli sõlme on õieti seotud 30 sekundi jooksul, saab võistleja 20 punkti. Iga vale sõlm viib maha 5 punkti. Kui selleks aega kulub rohkem kui 30 sekun-dit, siis iga 2 sekundit viib maha 1 punk-

ti. Kui kulutatud vähem kui 30 sekundit, siis iga 2 sekundit annab juurde 1 punkti.

Näide: Võistleja sidus 33 sekundiga neli sõlme, millest üks oli vale. Aeg annab 19 punkti ja vale sõlm viib maha 5 punkti, järelikult võistleja saab 14 punkti.

IV võistlusala: Kivi kaugusvise hooga.

Vahendid: mõõdulint ja 3 130-grammi list või raskemat kivi.

Maa peale joonistatakse viskepunkt (joon), millelt toimub kivi kaugusvise, ja 40 m raadiusega viskekohalt teine. Viskamine toimub võistleja käe vabal valikul. Võistleja saab kolm viset ja arvestatakse neist parim. Iga täismeeter alates 40 meetrist kuni 50 meetrini incl. annab 1 punkti, iga 2 meetrit alates 50 meetrist 60 meetrini incl. annab 1 punkti, iga 5 meetrit alates 60 meetrist annab 1 punkti. Kui võistleja ei saavuta 40 meetrit, saab ta 0 punkti. Ülestatumisel viskejoonest resultaat ei loe.

Näited: 1) Võistleja parim vise oli 68,25 m, mis annab 16 punkti.
2) Võistleja parim vise oli 59,89 m, mis annab 14 punkti.
3) Võistleja parim vise oli 42,63 m, mis annab 2 punkti.

V võistlusala: Lõkketegemine.

Vahendid: tikutoos tikkudega, üks halg kuni 30 cm pikkust tohuga kasepuud, kirves, kaks 45 sm pikkust vaia ja 1 m 3 mm läbimõõduga linast nõõri.

Tasasel maapinnal märgitud lõkketegemise kohale asetatakse maasse 70 sm

distsantsil vaiad ja ühendatakse need 32 sm kõrgusel maapinnast sirgeks pingutatud nõõriga, kusjuures lõkke kohal ei tohi nõõr olla madalamal.

Nõõri juurde asetatakse kirves ja tikutoos, kuna puuhalg asetatakse lõkketegemise kohast 10 m kaugusele. Märguande järel, millest aega arvama hakatakse, jookseb võistleja, kes asus lõkketegemise kohal, puuhalu juurde, toob ta kohale ja alustab lõkke tegemist püramiid-tulena (koonustulena), milleks halg tuleb pilbastada. On keelatud kõrvalt süütematerjali muretsemine ja lõkke kunstlikult kõrgemale tõstmine. Pilpad süüdatakse maapinnal, milleks võib kasutada tohtu, kuid tohtu tuli ei tohi ulatuda nõõrini ega seda läbi põletada. Sellepärast on keelatud asetada tohtu pilbastele või seda jätta pilbaste külge silhiga, et see võiks abiks olla nõõri läbipõletamisel. Võistlus loetakse lõppeenuks, kui leek on nõõri läbi põletanud.

Aeg arvatakse sekundilise täpsusega. Kui võistlus toimus 6 minuti jooksul, saab võistleja 15 punkti, iga enamkasutatud minut või selle osa viib maha 1 punkti; iga 30 sekundit või selle osa, mille võrra nõõr varem katkes, annab juurde 1 punkti. Iga tuletikk, mida kasutatakse peale 2, viib maha 2 punkti.

Näide: Nõõri põletamiseks kulus 5 min. 28 sekundit ja tarvitati 3 tikku. Aeg annab 17 punkti, tikud — 2 punkti, kokku saavutab võistleja 15 punkti.

J. Maide

Peavanema eest.

J. Tedersoo

Peastaabi ülem.

Tabelid 1937. a. „Alati Valmis!“ võistluse punktide arvutamise abistamiseks.

I Morse tähestiku tundmine.

Aeg:

(min.)

4:31 — 5:00	annab	25 p.
5:01 — 5:30	„	24 p.
5:31 — 6:00	„	23 p.
— — — — —		
9:01 — 9:30	„	16 p.
9:31 — 10:29	„	15 p.
10:30 — 10:59	„	14 p.
11:00 — 11:29	„	13 p.
11:30 — 11:59	„	12 p.
— — — — —		

17:00 — 17:29	„	1 p.
17:30 — 17:59	„	0 p.
18:00 — 18:29	„	— 1 p.

j. n. e.

Vead:

1	viga	annab	0 p.
2 — 3	„	annavad	— 1 p.
4 — 5	„	„	— 2 p.
6 — 7	„	„	— 3 p.
8 — 9	„	„	— 4 p.
10 — 11	„	„	— 5 p.

j. n. e.

II Enese mõõdete tundmine.

(Vt. võistlusmäärustik.)

III Sõlmede sidumine.

A e g:
(sek.)

13—14	annab	28 p.
15—16	"	27 p.
17—18	"	26 p.
—	—	—
27—28	"	21 p.
29—31	"	20 p.
32—33	"	19 p.
34—35	"	18 p.
—	—	—
68—69	"	1 p.
70—71	"	0 p.
72—73	"	—1 p.

j. n. e.

Valed sõlmed:

1	vale sõlm	annab	— 5 p.
2	"	sõlme	annavad —10 p.
3	"	"	" —15 p.
4	"	"	" —20 p.

IV Kivi kaugusvise hooga.

Kaugus:

(m)

00,00—40,99	annab	0 p.
41,00—41,99	"	1 p.
42,00—42,99	"	2 p.
—	—	—
49,00—49,99	"	9 p.
50,00—51,99	"	10 p.
52,00—53,99	"	11 p.
54,00—55,99	"	12 p.
56,00—57,99	"	13 p.

58,00—59,99	"	14 p.
60,00—64,99	"	15 p.
65,00—69,99	"	16 p.
70,00—74,99	"	17 p.
75,00—79,99	"	18 p.
80,00—84,99	"	19 p.
85,00—89,99	"	20 p.
90,00—94,99	"	21 p.

j. n. e.

V Lõkketegemine.

A e g:
(min.)

1:30—1:59	annab	24 p.
2:00—2:29	"	23 p.
2:30—2:59	"	22 p.

5:30—5:59	"	16 p.
6:00—	"	15 p.
6:01—7:00	"	14 p.
7:01—8:00	"	13 p.
8:01—9:00	"	12 p.

19:01—20:00	"	1 p.
20:01—21:00	"	0 p.
21:01—22:00	"	—1 p.

j. n. e.

Tikud:

1—2	annavad	0 p.
3	"	—2 p.
4	"	—4 p.
5	"	—6 p.

j. n. e.

„Alati Valmis!“ võistluse protokollide näide.

Protokoll.

Noorte Kotkaste Pärnumaa /Vändra/ „Ilvese“ rühmas korraldatud 193.. a. „Alati Valmis!“ võistluse kohta Vändras. Võistlus toimus 3.—6. novembrini ja järelvõistlus 21. novembril 193.. a.

Võistluse peavahekohtunikuna teotses NK. Pärnumaa Maleva pealiku kinnitusel Kaitseliidu Vändra malevkonna 1. kompanii pealik lipn. Valdo . . . , kaasvahekohtunikuna rühma vanakotkas nk. Arvo . . . ja Vändra algkooli õpetaja Rein . . . .

Vahekohtunikud on võistluse määrustega põhjalikult tutvunud ja võistluse läbiviimisel täpselt nende järgi talitanud.

Rühma on vastu võetud 38 liiget, kellest 15 võistlusõiguslikud. Laagrisoleku nõue (võistlus-määruste p. 6) on täidetud, kuna rühmast võttis osa Pärnumaa Maleva laagrist võistlusmeeskonnas olevaist liikmetest 5 noort kotkast, mis näidatud maleva vanema käskkirjas nr. 36 § 2 ja

nimeliselt protokollis lisas alla kriipsutatud (rasvaselt trükitult).

Peale võistlejate võistlusõiguslikkuse, võistlusmaade ja abinõude kontrollimist asuti võistluse läbiviimisele. Võistlesid protokollis lisas loetletud noored kotkad.

Võistlusel puudusid angüüni tõttu kp. Mihkel Metsaots ja keskkõrvapõletiku tõttu pk. Riho Rannaste, kes peavahekohtuniku loal võistlesid järele 21. novembril.

Rühmas võistlesid kõik võistlusõiguslikud liikmed, kes saavutasid kokku 1102 punkti. Rühma keskmine on järelikult 73, 47 punkti.

Rühma parimaks nooreks kotkaks on pk. Enn Talva, kes saavutas 94 punkti.

Tabel tagajärgede näitamiseks kinnitatud lisana pöördel (erilehel).

L i s a: nimetatud.

(Allkirj)

Peavahekohtunik.

(Allkirjad)

Kaasvahekohtunikud.

Tellige kuukirja „Vabadussõja Tähistel“!

Möödunud aasta oktoobris hakkas Vabadussõja Mälestamise komitee väljaandel ilmuma kuukiri „Vabadussõja Tähistel“, mille sihiks on kaasa aidata Eesti riikliku võitlusajastu (1917—1920), peamiselt Vabadussõja jäädvustamisele sõnas ja pildis ning selle ajastu materjalide kogumisele ja koondamisele ühte keskkotta — Vabadussõja Ajaloo Komitee arhiivi.

Esmajoones avaldatakse selles ajakirjas sündmustest osavõtnute isiklikke mälestusi, milles peegeldub Vabadussõja meeoluline külg, Vabadussõja vaim. Paralleelselt ilmuvad ülevaatlilikud kirjutised rindetegevusest, tagala eluavaldustest, kangelastegudest, üksikepisoodidest jne. Piltide rohkearvuline valimik sisaldab võimalikult haruldasi, seniilmumataid. Huvitavad dokumendid avaldatakse originaalidena.

Et kaasa aidata ajakirja levikule noorkotkaste hulgas, on ajakirja talitus nõus noorkotkastele tegema tellimishinnas ja maksutingimustes erisoodustusi järgmiselt:

Möödunud aastal ilmunud „Vabadussõja Tähistel“ 3 numbrit (nr. nr. 1—3) ja tellimus käesoleva aasta peale kr. 4.50 asemel kr. 4.—; tellimus käesoleva aasta peale kr. 3.50 asemel kr. 3.25, kusjuures ametlikult äraantud tellimuse hinda on võimalik tasuda 3 kuu jooksul, arvatés tellimuse äraandmise päevast.

Loodetavasti noorkotkaste juhid ja noorkotkad tellivad kõik ajakirja „Vabadussõja Tähistel“!

MANDOLIINI-ORKESTRIST

kirjutab NK. Tartu maleva staabi liige V. Marvet ajakirjas „Kevadik“ nr. 2 s. a., lk. 20 — „Mandoliini-orkester noorsoo ja rahva muusikaharrastusena“.

NOORTEJUHTIDE PÄEV VÖRUS.

11. aprillil s. a. peeti Võrus noorsoo organiseerimise puutuvate küsimuste selgitamiseks koosolek, kus esinesid kõne-odega noortejuht kol. J. Vellerind, noorteenõunik J. Maismaa ja koolinõunik J. Luur. Koolinõunik J. Luur oma kõnes märkis, et noorkotkaste ja kodutütarde arv kasvab iga päevaga. Praegu on Võrumaal 1500 kodutütart, 1486 noorkotkast, skaute 165 ja gaide 70, teisi vähem. Koosolekust võttis osa koolijuhatajaid, õpetajaid, noortejuhte ja lastevanemaid ligi 300 ümber.

NARVA NOORKOTKAD HOOLITSESID LINDUDE EEST.

Pühapäeval, 11. aprillil toimus Narvas NK. linnarühmade ühine loodusekaitse jalutuskäik ning lindude pesakaste väljapanek. Jalutuskäigust võttis osa 120 noort. Orkestri saatel siirduti NK. staabit linna raekoja platsile, kus malevanema abi hr. V. Altoa noortele lühikesse kõne pidas. Seejärel läksid rühmad trummide saatel igaüks oma asukoha ümbrusse, kuhu asetati siis lindude pesakastid. Üldse pandi sel päeval välja linna avalikkudesse parkidesse kokku 80 pesakasti.

Samaseid ühiseid pesakaste ülespaneku rongkäike on korraldanud ka mitmed maarühmad, nii et kokku on sel kevadel välja pandud üle 250 lindude pesakasti.

Väljaandja: NK. Peastaap.Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-ltn. P. Asmus, prof. E. Ein, rektor J. Kõpp, koolinõunik J. Lang, dir. V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmaa.

Toimetus: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid V. Hiir (tegevtoimetaja), R. Lahi, K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetus-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 16, tel. 17-44.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti.

Ajakiri ilmub 12 korda aastas.